

UNIVERSITETET I OSLO

Universell utforming av UiOs digitale tjenester

Studieutvalget MN 16. november

Tomm Eriksen, USIT

Bakgrunn

- UiO er lovpålagt å følge kravene til universell utforming
- Dagens krav består av 35 av de 61 kriteriene i standarden WCAG 2.0 (AA)
- Ved å følge disse kriteriene lager vi tjenester som er bedre for alle, ikke bare for de med spesielle behov
- Kravene gjelder tjenester rettet mot allmennheten og mot studenter
- 1.1.2023 så blir lovverket for universell utforming enda strengere (gjennom EU-direktivet WAD)

Universell utforming er viktig for mange

Hørselshemmede	750.000 - 1 mill.
Blinde og sterkt synshemmede	320.000
Lese/skrivevansker	200.000
Personer over 67 år	770.000
Innvandrere	760.000

Permanent

Midlertidig

Situasjonsbetinget

Blind,
nedsatt syn

Hørsels-
hemmet

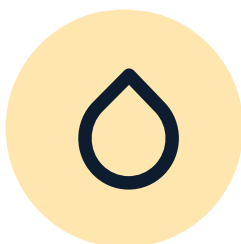
Eldre

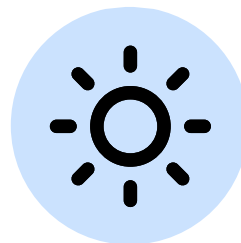
Øyekatarr

Eldre

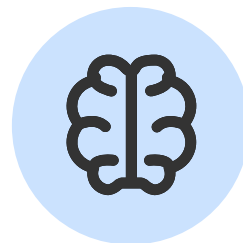
Forkjøla

Sterkt sollys

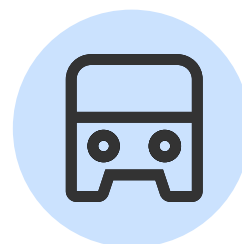
Lite batteri

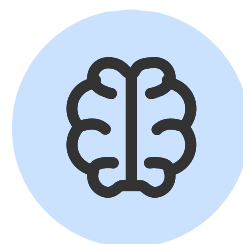
Ikke helt på
topp

Støyende
omgivelser

Vil ikke
forstyrre

Styre tempo
selv

Hva gjør vi på UiO mtp. universell utforming?

- UU-prosjektet (fase 1)
- Prosjekt teksting av video

UU-prosjektet (fase 1)

- I 2021 har vi gjennomført et prosjekt for å bygge kompetanse og finne ut hvordan vi skal bli bedre på universell utforming
- I prosjektet undersøkte vi bl.a. tilstanden på universell utforming i et utvalg av våre digitale tjenester, og sjekket kompetansen på universell utforming hos de aktuelle systemeierne
- Systemene som ble undersøkt var:
 - Canvas
 - uio.no/nettsidene
 - Devilry
 - Passordtjenester
 - ehms.uio.no
 - Oria

Store mangler i tjenestene

- Ingen av tjenestene overholdt gjeldende lovkrav for universell utforming
- Graden av feil varierte fra svært alvorlige til en rekke mindre feil
- Feilene fordeler seg mellom det tekniske rammeverket til tjenesten og i innholdet som brukerne lager eller laster opp i tjenesten
- I systemer fra eksterne leverandører har UiO begrenset mulighet til å rette feil
- For feilene som ble avdekket i innholdet, er omfanget svært stort, og arbeidet med å rette feilene er anslått til flere titalls årsverk

Manglende kompetanse og bevissthet

- Blant 3 av 6 systemeiere som ble undersøkt, var kompetanse og bevissthet rundt UU lav eller ikke-eksisterende
- Alle systemeiere så behovet for en sentral funksjon rundt UU som kunne rådspørres og veilede
- Alle systemeiere så behov for å heve egen kompetanse på UU
- Systemer med lokal publisering (Canvas og uio.no) har de største utfordringene

Vi må endre hvordan vi underviser – noen eksempler

- Presentasjoner som publiseres i Canvas/uio.no må være universelt utformet
 - Krever endring i hvordan foreleserne lager presentasjoner i verktøy som f.eks. Powerpoint
- Forelesningsvideoer som publiseres Canvas/uio.no må ha et fullverdig tekstalternativ
 - Innebærer i praksis at alle forelesningsvideoer må ha undertekster
 - Her kan vi bruke studentansatte til å gjøre mesteparten av jobben, men de må lønnes
- Fra 1.1.2023 så må alle forelesningsvideoer være synstolket
 - Dette oppnår vi best via noe som kalle «innebygd synstolkning»
 - Forelesere må passe på at de forklarer muntlig alle detaljer fra f.eks. figurer og grafer som vises i presentasjoner

Estimat årlig merarbeid for universell utforming av forelesningvideoer og presentasjoner

Forelesningvideoer

- 24.000 forelesningsvideoer publisert det siste året * 1 times varighet (i snitt) * 2,5 timer (tid til autoteksting + renskriving) = 60.000 timer / 1750 timer (ett årsverk) = 34,3 årsverk

Presentasjoner

- 3000 emner som undervises årlig * 10 forelesninger med presentasjoner * 3 timer for å fikse UU per presentasjon = 90.000 timer. 90.000 / 1750 timer (ett årsverk) = 51,4 årsverk.

Forslag til tiltak – etablere fast tjenestetilbud

- Bistå med UU-kompetanse i 15 anskaffelser av digitale løsninger i året
- Gjennomføre UU-evaluering av 3 store og 5 små systemer i året
- Gjennomføre UU-evaluering på oppdrag for UH-sektor
- Oppfølging av UU i systemer med mye lokalt publisert innhold (spesielt uio.no og Canvas)
- Rådgj, kjøre kurs/opplæring og koordinere UU-tiltak på tvers

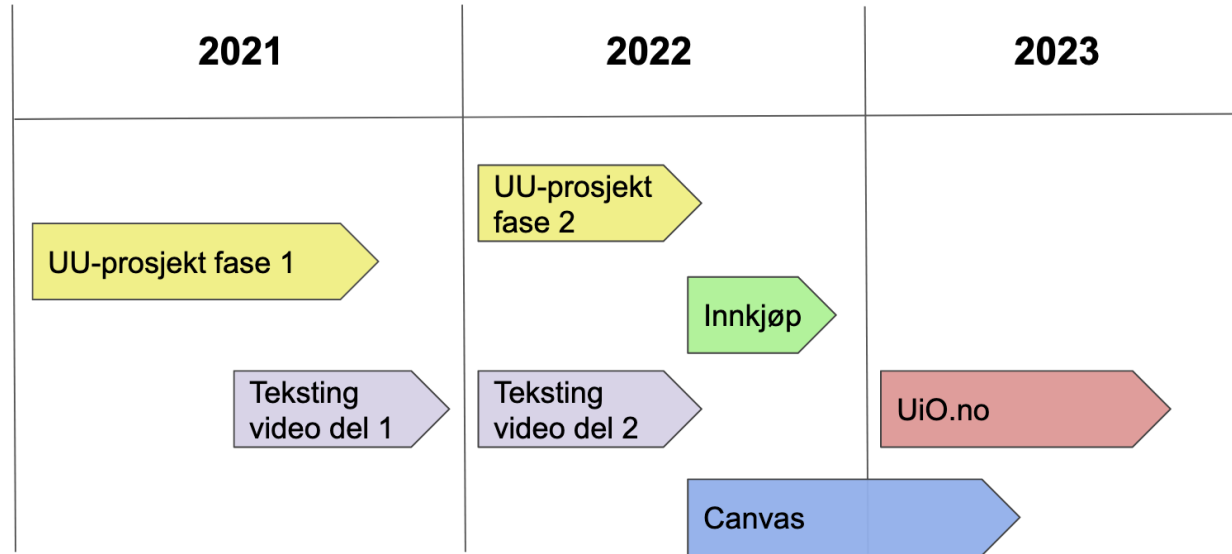
Estimert til ca. 2 ÅV

Forslag til tiltak – prosjekter avgrenset i tid

1. Fase 2 av UU-prosjektet – forankring og igangsetting ute på fakultet/institutt
2. Støtteverktøy for teksting av forelesningsvideo (videreføring i 2022)
3. Forbedre innkjøpsprosessen mtp. universell utforming
4. Nødvendige tiltak i Canvas – verktøy og organisering
5. Nødvendige tiltak på uio.no (nettsidene) – verktøy og organisering

Estimert kostnad ca. 2 millioner årlig i 2022, 2023 og 2024

Forslag til tiltak – prosjekter avgrenset i tid (forts.)

Prosjekt “Teksting av video”

- I dag bryter vi loven hver gang vi legger ut en video på våre nettsider uten undertekst
- I 2021 har vi publisert ca. 1000 forelesningsvideoer i uken i Canvas og på nettsidene og 990 av dem har vært uten undertekst
- UUtilsynet driver tilsyn på et annet nivå og omfang enn tidligere, og deler ut dagsbøter til de som ikke oppfyller kravene
- I høst var både Skatteetaten og NAV i krevende tilsyn hvor de såvidt slapp unna bøter
- UiB har hatt tilsyn av Inspira og blitt bøtelagt

Prosjekt “Teksting av video” forts.

- Manglende undertekster på video er identifisert som en av de mest alvorlige og omfattende UU-problemene ved UiO i UU-prosjektet
- Ingen løsninger på markedet i dag vil på kort eller medium lang sikt (<3 år) kunne automatisk tekste video for oss på norsk eller engelsk med god nok kvalitet til å passere et tilsyn
- Vi er derfor nødt til å få etablert gode nok verktøy til å gjøre grovarbeidet, men hvor miljøene selv organiserer støttefunksjoner som kan renskrive den automatisk genererte teksten
- Våre erfaringstall tilsier at det tar 2-3 timer å renskrive en 1 times lang video og med over 1000 videoer som publiseres hver uke, så blir dette et arbeid med stort omfang og kostnad

Leveranser fra prosjektet

- God (nok) verktøystøtte

- Benytte eksisterende løsninger autotekst.uio.no og Subtitle Horse (til renskrivning) i påvente av avklaring knyttet til Panopto
- Forbedre autotekst.uio.no basert på tilbakemeldinger fra beta-perioden denne våren
 - Støtte for autoteksting av lengre opptak (i dag må de manuelt splittes når over 1 time)
 - Tilby for fri bruk av tjenesten for alle UiO-ansatte for høsten 2021
 - Prodsette løsningen som sikrer stabil og trygg tjeneste og brukstatistikk

- Forbedre nettsider og utarbeide opplæringsvideoer/materiell

- Lage enkle steg for steg veiledning som tar deg fra opptak til ferdig publisering av video med undertekst
- Lage korte opplæringsvideoer som enkelt demonstrerer hvordan du bruker verktøyene effektivt og smart

Autotekst

https://autotekst.uio.no/submission

UiO **Universitet i Oslo**

Autotekst

Autotekst - automatisk teksting av lydfiler

Språk

tommae [Logg ut](#)

Last opp lydklipp

Last opp ett lydklipp for å få generert autoteksting

Dra og slipp filen din her, eller velg fil
Støtter: Mp3, FLAC, WAV

Språk på lydklippet:

Norsk

Avanserte innstillinger

Send til teksting

Gå til eksempel

Endringslogg

subtitle horse

Home Products Tutorial videos Editor guide Contact

Subtitle and captions editor

Create subtitles with the free version

Leveranser fra prosjektet forts.

- Pilot 1: Tekste all forelesningsvideo ved et institutt for høstsemesteret 2021
 - Ansette timelønnede studenter som er renskriver autotekstet video av alle forelesninger
 - Opplæring og kurs i verktøy fra USIT
 - Organisering, ansettelses og tilganger til studenter gjøres av studieadm ved pilotinstitutt
- Pilot 2: Teksting av webinarer
 - Ansette timelønnede studenter som er renskriver autotekstet video **på bestilling**
 - Organiseres av AKS
 - Opplæring og kurs i verktøy fra USIT
- Samle inn og oppsummere erfaringer fra prosjektperioden mtp. videre utrulling på nye fakulteter

Veien videre med teksting av forelesningsvideo

- [Oppdatert policy på nettsidene](#) om at du inntil videre kan fortsette å publisere forelesningsvideo fra undervisningen uten tekstalternativ, såfremt du ikke har fått tilbud om tilfredsstillende støttetjeneste for teksting
- Søke uutilsynet om tidsavgrenset unntak for undervisningsmateriale inkl. forelesningsvideo
- En slik søknad forutsetter en realistisk tidsplan med oppbygging av tekstehuber ala den på Matematisk institutt på alle fakulteter/institutter på UiO
- Våren 2022 så har vi søkt om midler til å videreføre «Prosjekt teksting av video» ut vårsemesteret, med bl.a. større budsjett til Google
- Nytt system «Panopto» for å håndtere forelesningsvideo blir antagelig vurdert og testet ut våren 2022 for utvalgte emner

Mine studier

Brukernavn ↓

Beskjeder

Siste beskjed: 19. mai 2021

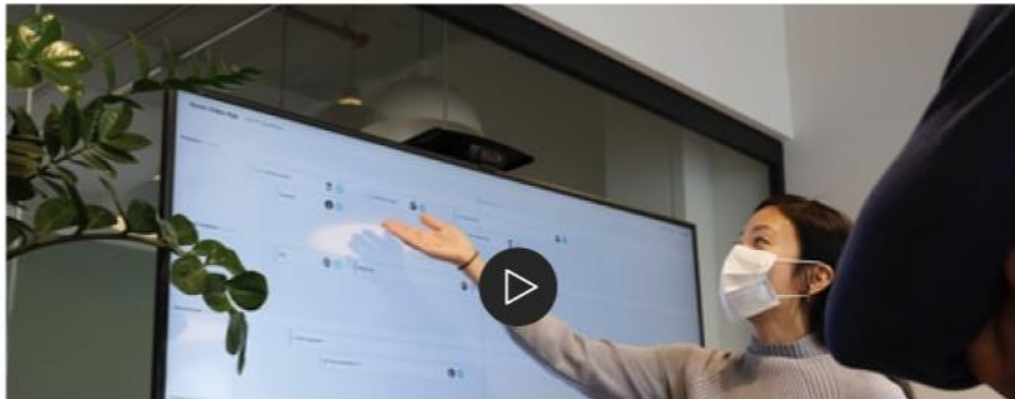

Forelesninger

← Tilbake til søk

Fredag. 16. sep.

Hvor arbeider farmasøyter? Representanter fra arbeidsplasser forteller

Lanseres i januar

Egen mobilapp

Push-varslar
ved endringer i
undervisningen
(fra TP)